

2023

Årsmelding

Kontrollutvalget

Risør
Kommune

Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS

www.vetaks.no

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning	3
1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid	4
2. Kontrollutvalget sine ressurser	5
2.1 Sekretariatet	5
2.2. Revisjonen	5
2.3 Økonomi	6
3. Kontrollutvalget sin virksomhet	7
3.1 Regnskapsrevisjon	8
3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll	9
3.3 Påseansvar økonomiforvaltning	12
3.4 Annet arbeid i utvalget	15
4. Avslutning	17
5. Vedlegg	18
5.1 Oversikt over saker behandlet i utvalget	18
5.2 Kilder til informasjon	21

1. Innledning

Kontrollutvalgets arbeid skal bidra til å styrke tilliten til lokaldemokratiet. Utvalget mener å ha bidratt til dette og vil takke kommunestyret, administrasjonen og revisjonen for samarbeidet.

Årsmeldingen er en oppsummering av årets virksomhet i kontrollutvalget, utvalgets saker ligger på sekretariatets hjemmesider: [Risør | VETAKS](#). På www.vetaks.no finner du også møtekalender, nyttige lenker om kontrollutvalgets virksomhet og annen relevant informasjon.

Kommunestyret har det øverste ansvaret for å kontrollere kommunens virksomhet.

Kontrollutvalget skal føre løpende kontroll på vegne av kommunestyret, og skal utøve sitt arbeid i henhold til kommuneloven og forskrift om kontrollutvalg og revisjon.

Kontrollutvalget kan i prinsippet ta opp ethvert forhold ved kommunens virksomhet så lenge det kan defineres som kontroll, men kan ikke overprøve politiske prioriteringer som er foretatt av kommunens folkevalgte organer.

Kontrollutvalget skal i henhold til kommuneloven § 23-5 «*rapportere resultatene av sitt arbeid til kommunestyret eller fylkestinget*». Hensikten med kontrollutvalgets årsmelding er derfor å rapportere på utvalgets arbeid, opp mot kontrollutvalgets lovpålagte oppgaver og møteplan. Årsmeldingen gir også et bilde av utvalgets formelle rolle, instruks og forholdet til revisjonen og sekretariatet, og de viktigste saker som er behandlet gjennom året.

1.1 Kontrollutvalget sin sammensetning

Kontrollutvalget ble valgt på det konstituerende kommunestyremøtet for perioden 2023-2027, høsten 2023, i henhold til krav til valgbarheten av kontrollutvalgsmedlemmene jfr. kommuneloven § 23-1 tredje ledd.

Kontrollutvalget består av følgende 5 medlemmer og 7 varamedlemmer:

Medlemmer av kontrollutvalget

Faste medlemmer:

Randi Gunstensen, leder (Ap)
Line Granjord Paulsen, nestleder (H)
Arne Lauvhjell (V)
Agnes Norgaard (Ap)
Kjell Skarheim (Ap)

Varamedlemmer H:

Halvor Skåli (H)
Wenche Monrad (H)
Petter Emil Gundersen (H)

Varamedlemmer V:

Heidi Elisabeth K. Paulsen (V)
Kjell Egestad (V)

Varamedlemmer Ap/Rødt:

Erik W. Lindstøl (Ap)
Tine Bang (R)
Tom-Charles Hommefoss (R)
Helene Frydenberg (Ap)

Kontrollutvalget hadde frem til valget i 2023 følgende medlemmer og varamedlemmer:

Faste medlemmer:

Jan Einar Henriksen, leder (V)
Randi Gunstensen, nestleder (Ap)
Nils Andreas Vibe (Ap)
Line Granjord Paulsen (H)
Halvor Skåli (H)

Varamedlemmer for V:

Åse Fjellstad (V)

Varamedlemmer for H/FrP:

Per Anders Østerholt (H)

Varamedlemmer for Ap/Rødt/Sp/Krf:

Kjell Skarheim (Ap)
Kristin Sæberg Håkonsen (Ap)

1.2 Rammer for kontrollutvalget sitt arbeid

Ansvarer til kontrollutvalget følger av kommuneloven §23-2 første ledd:

«Kontrollutvalget skal påse at:

- A. kommunens eller fylkeskommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- B. det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak*
- C. det utføres forvaltningsrevisjon av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet, og av selskaper kommunen eller fylkeskommunen har eierinteresser i*
- D. det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser i selskaper mv. (eierskapskontroll)*
- E. vedtak som bystyret eller fylkestinget treffer ved behandlingen av revisjonsrapporter, blir fulgt opp»*

Utover dette kan kontrollutvalget ta opp ethvert spørsmål ved kommunens virksomhet som er knyttet til utvalgets ansvarsområde. Det er kun lovverket, kommunestyret og utvalget selv som kan pålegge kontrollutvalget oppgaver og saker, eller begrense hvilke saker utvalget kan behandle.

Kontrollutvalget har omfattende innsynsrett. Blant annet kan utvalget uten hinder av taushetsplikt, kreve enhver opplysning, redegjørelse eller ethvert dokument og foreta de undersøkelser som det finner nødvendig for å gjennomføre oppgavene.

Utvalgets leder har møte- og talerett i kommunestyret når utvalgets saker behandles.

Utvalgets leder kan la et av de andre medlemmene i utvalget utøve denne retten på sine vegne. Kontrollutvalget har rett til å være til stede i lukkede møter i folkevalgte organer i kommunen.

Kontrollutvalget har ikke adgang til å føre kontroll med kommunestyret eller overprøve politiske prioriteringer eller den politiske hensiktsmessigheten av et vedtak. Kontrollutvalget

kan likevel uttale seg hvis kommunestyret eller annet folkevalgt organ er i ferd med å treffe eller har truffet et ulovlig vedtak.

Aktørene i egenkontrollen er kommunestyret, kontrollutvalget sammen med sekretariatet, kommunedirektøren og revisor. En god egenkontroll krever samspill mellom disse. For at dette samspillet skal fungere, er det nødvendig at aktørene kjenner både sin egen og hverandres roller.

2. Kontrollutvalget sine ressurser

2.1 Sekretariatet

Kontrollutvalgssekretariatet er støttespiller for kontrollutvalget og er viktig for et godt og effektivt kontrollarbeid i kontrollutvalget. Sekretariatet skal etter kommuneloven § 23-7, 2. ledd påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og at utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet bistår kontrollutvalget med blant annet oppgaver knyttet til administrasjon, rådgivning og koordinering.

Kommunen er medeier i, og kontrollutvalget får sekretariatsbistand fra, Vestfold, Telemark og Agder kontrollutvalgssekretariat IKS (VETAKS). Med oppdrag for 34 kommuner og 2 fylkeskommuner i Agder, Vestfold og Telemark er VETAKS ett av landets største kontrollutvalgssekretariat. Sekretariatet har 10 ansatte og fast sekretær for kommunen var i 2023 seniorrådgiver Benedikte Muruvik Vonen. Daglig leder er Line Bosnes Hegna.

Sekretariatets hjemmeside er www.vetaks.no. Her finnes informasjon om kontrollutvalget, møter, saker og sekretariatet.

2.2. Revisjonen

Kommunen er medeier i, og har avtale om levering av revisjonstjenester med Sørlandet kommunerevisjon IKS. Frem til 31.03.2023 var dette en avtale med Aust-Agder Revisjon IKS. De fusjonerte 01.04.2023 med KomRev Sør IKS, og det nye selskapet fikk navnet Sørlandet kommunerevisjon IKS. Selskapet utfører regnskapsrevisjon, forenklet etterlevelseskontroll, forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for kommunen. I tillegg kan revisor gjennomføre andre oppdrag etter avtale.

Revisjonen legger i starten av hver valgperiode frem et engasjementsbrev, som beskriver revisjonen sin forståelse av revisjonsoppdraget for kommunen. Dette er ment å gi kontrollutvalget en oppfatning av rollefordeling og hva som kan forventes (og ikke forventes) av revisjonen. Engasjementsbrev for ny periode ble lagt frem for kontrollutvalget i deres møte 07.12.2023 sak 47/23.

Kommuneloven med forskrift stiller strenge krav til revisors uavhengighet av den reviderte kommunen. Derfor legger oppdragsansvarlig revisor hvert år frem en egenerklæring om uavhengighet for kontrollutvalget. Slike erklæringer ble lagt frem for utvalget i møtet 09.02.2023 sak 5/23.

Oppdragsansvarlig regnskapsrevisor er statsautorisert revisor Ketil Raknes. Hovedrevisor for Risør kommune er Øyvind Nilsen. Daglig leder i Sørlandet kommunerevisjon IKS er Kristian Fjellheim, som også er oppdragsansvarlig forvaltningsrevisor.

Revisjonens hjemmeside er [SK-revisjon](#). Her finnes blant annet revisjonen sine rapporter.

2.3 Økonomi

For å kunne utføre sin lovpålagte kontrollfunksjon på en god måte er det viktig at kontrollutvalget er gitt tilstrekkelig med ressurser. Kontrollutvalget utarbeider årlig forslag til budsjett for kontrollarbeidet i kommunen. Dette skal følge innstillingen til årsbudsjett til kommunestyret.

Kontrollutvalget behandlet forslag til budsjett for kontrollarbeidet i sitt møte 08.09.2022 sak 34/22, og dette ble ikke endret av kommunestyret ved deres behandling av budsjett 2023 for Risør kommune.

	Budsjett 2023	Regnskap 2023
KONTROLLUTVALGET		
Møtegodtgjørelser mv.	32 000	34 819
Bevertning	3 000	550
Kurs/opplæring inkl. reise	60 000	1 812
Andre kostnader	7 000	8 025

Andre kontrolltjenester	50 000	39 313
Sum kontrollutvalget	152 000	84 519
Sekretariat	162 000	162 000
Revisjon	1 075 500	1 075 500
Sum	1 389 500	1 322 019

Regnskapstall er oversendt fra kommunen. Totalt viser regnskapet at kontrollutvalget har hatt et mindreforbruk på kr 67 481. Avviket på kurs/opplæring inkl. reise, skyldes primært at kontrollutvalget valgte å avstå fra å reise på kurs i 2023 pga. at det var siste året for avtroppende utvalg. I tillegg valgte sekretariatet å gjennomføre obligatorisk opplæringsdag for nye kontrollutvalg i 2023 uten kostnad for kontrollutvalgsmedlemmene.

Posten Andre kontrolltjenester inkluderer kr 17 713 i pensjonsforpliktelser i revisjonen, som ikke var budsjettert. Forpliktelsen oppstod i forbindelse med fusjonen av Aust-Agder Revisjon IKS og KomRev Sør IKS til Sørlandet kommunerevisjon IKS, og er dermed ikke direkte relatert til kontrollutvalgets arbeid.

3. Kontrollutvalget sin virksomhet

Kontrollutvalget har i 2023 avholdt 5 møter og behandlet 52 saker.

Kontrollutvalget har noen lovpålagte saker, som i hovedsak er knyttet til regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen. Disse er omtalt i egne delkapitler. I tillegg behandler kontrollutvalget årlig kontrollutvalgets egen årsmelding, budsjett for kontrollarbeidet og møte- og arbeidsplan for kontrollutvalget. I løpet av året står kontrollutvalget ellers fritt til å ta opp de saker og avholde de møter utvalget ønsker.

En fullstendig oversikt over sakene som er behandlet i kontrollutvalget er vist i vedlegg.

Kontrollutvalgets møter er åpne for publikum med unntak av de tilfeller hvor det etter lov og forskrift er pålagt å lukke møtet.

Saksdokumentene og protokollene publiseres fortløpende på sekretariatets hjemmeside:

[VETAKS | Vestfold, Telemark og Agder Kontrollutvalgssekretariat IKS](#)

3.1 Regnskapsrevisjon

Kontrollutvalgets oppgaver ved regnskapsrevisjon er regulert i forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 3:

Kontrollutvalget skal holde seg løpende orientert om revisjonsarbeidet og påse at

- A. kommunens eller fylkeskommunens årsregnskaper blir revidert på en betryggende måte*
- B. regnskapsrevisjonen utføres i samsvar med lov, forskrift og kontrollutvalgets instruksjer og avtaler med revisor*
- C. regnskapsrevisjonen blir utført av revisorer som oppfyller kravene i [kapittel 2](#) og 3.*

Kontrollutvalget skal uttale seg til kommunestyret eller fylkestinget om årsregnskapene og årsberetningene før formannskapet eller fylkesutvalget innstiller til vedtak.

Kontrollutvalget skal påse at regnskapsrevisorens påpekinger etter [kommuneloven § 24-7](#) til [§ 24-9](#) blir rettet eller fulgt opp. Hvis påpekingene ikke blir rettet eller fulgt opp, skal kontrollutvalget rapportere det til kommunestyret eller fylkestinget.

Kontrollutvalget har hatt god dialog med regnskapsrevisor også i 2023. Revisjonen har i løpet av året rutinemessig deltatt i utvalgets møter, og oppdatert utvalget på arbeidet med gjennomføring av regnskapsrevisjonen.

Kontrollutvalget uttalte seg til kommunestyret om kommunens årsregnskap og årsberetning for 2022 i møtet 04.05.2023 sak 9/23. Kontrollutvalget anbefalte i sitt vedtak at årsregnskapet og årsberetningen godkjennes, og bemerket blant annet overfor kommunestyret at «Årsregnskapet viser et negativt netto driftsresultat på kr 1 691 591». Til behandlingen av årsregnskapet, forelå revisors kommentarer til nøkkeltall for regnskapsåret 2022, i tillegg til revisjonsberetningen.

Kontrollutvalget behandler normalt hver høst overordnet revisjonsstrategi for regnskapsrevisjonen. På grunn av valget og hensyn til opplæring for nytt kontrollutvalg, ble behandlingen av saken for 2023 utsatt til 2024.

Kontrollutvalget har ikke mottatt nummererte brev fra regnskapsrevisor i 2023.

3.2 Forvaltningsrevisjon/eierskapskontroll

Kommuneloven pålegger kontrollutvalget å utarbeide en plan for forvaltningsrevisjon og en plan for eierskapskontroll minst én gang i valgperioden, som skal vedtas av kommunestyret senest innen utgangen av året etter at kommunestyret er konstituert. Kommuneloven §§ 23-3 og 23-4 beskriver dette.

Forvaltningsrevisjon innebærer å gjennomføre systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkinger ut fra kommunestyrets vedtak.

Eierskapskontroll innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter, kommunestyrets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring.

Plan for forvaltningsrevisjon skal baseres på en risiko- og vesentlighetsvurdering (ROV) av kommunens virksomhet og virksomheten i kommunens selskaper. Plan for eierskapskontroll skal baseres på en ROV av kommunens eierskap. Hensikten med ROV-en er å finne ut hvor det er størst behov for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll.

Planene skal vedtas av kommunestyret selv, og kommunestyret kan delegere til kontrollutvalget å gjøre endringer i planen. Kontrollutvalget behandlet i sitt møte 17.09.2020 sak 27/20 plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023. Planen er godkjent av kommunestyret i møte 29.12.2020 i sak 20/156.

Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2023:

1. Teknisk forvaltning – Eiendomsforvaltning og investering
 - Tema: Prosjektstyring og anskaffelser
2. Sektorovergripende områder
 - Tema: Budsjettering, økonomistyring og internkontroll med fokus på oppfølging av politiske vedtak og konsekvens med bruk av f.eks. OFA

Kontrollutvalget har gjennom 2023 arbeidet med følgende forvaltningsrevisjoner:

Anskaffelser i investeringsprosjekter

- Rapport ble levert til kontrollutvalget i møtet 05.05.2022 sak 14/22.
- Rapporten ble behandlet av kommunestyret i møtet 19.05.2022 sak 22/48, som gjorde følgende vedtak:

Kommunestyret tar forvaltningsrevisjonsrapporten om anskaffelser i investeringsprosjekter til orientering og ber kommunedirektøren følge opp rapportens anbefalinger om å:

- *så snart som mulig etablere rutiner for internkontroll i tråd med de krav som følger av kommunelovens § 25.1.*
- *så snart som mulig gjennomføre en helhetlig revidering av kommunens rutiner som relaterer seg til innkjøpsområdet, sikre at disse er i tråd med gjeldende lover og regler og kommunens gjeldende rolle- og ansvarsstrukturer.*
- *så snart som mulig etablere en oversikt over hvem som er gitt bestillermyndighet i kommunen og sikre at disse gis tilstrekkelig kompetanse omkring de krav som følger av et slikt ansvar.*
- *sikre tilstrekkelig kompetanse og etablere systemer som sikrer at bruk av rammeavtaler er i tråd med den intensjonen som er lagt til grunn i anskaffelsesdokumentene.*
- *iverksette tiltak som ivaretar at eksisterende rutiner for journalføring etterleves i organisasjonen. Videre bør man vurdere om det skal etableres rutiner som beskriver krav til journalføring av avrop på rammeavtaler, og den kommunikasjon som er mellom kommunens ansatte og leverandører.*

Kommunestyret ber kommunedirektøren gi en skriftlig tilbakemelding om oppfølgingen av rapporten til kontrollutvalget innen 08.12.2022.

- Administrasjonen orienterte kontrollutvalget i møtet 08.12.2022 sak 46/22. Mye arbeid var i gang, og mer var planlagt. Følgende vedtak ble fattet:

Redegjørelsen tas til foreløpig orientering. Kontrollutvalget ber om ny oppfølging i løpet av første halvår 2023 på punkter som ikke er svart ut.

- Kontrollutvalget fulgte opp saken i sitt møte 04.05.2023 sak 10/23. Også denne redegjørelsen ble tatt til foreløpig orientering. Ny oppfølging ble lagt til møtet 07.09.2023 sak 31/23. Her fremkom det at nytt økonomireglement skulle komme til behandling rundt årsskiftet, og kontrollutvalget gjorde følgende vedtak:

Saken tas til foreløpig orientering. Kontrollutvalget ber om en ny orientering i løpet av 2024.

- Arbeidet med forvaltningsrevisjonen vil dermed fortsette inn i 2024.

Habilitering – Risør

- Prosjektet ble bestilt i møtet 04.05.2023 sak 14/23 med følgende problemstillinger:
 1. *Er enhet for habilitering organisert på en hensiktsmessig måte for å sikre et best mulig tilbud for brukerne i henhold til lovpålagte oppgaver?*
 2. *Sikrer enheten i tilstrekkelig grad en helhetlig ressursstyring som ivaretar hensynet til effektivitet, ansatte og brukere?*
 3. *Har enhet for habilitering forutsetninger for å sikre en drift i tråd med budsjett?*
 4. *I hvilken grad har enheten tilpasset en drift som ivaretar de variasjoner man opplever med hensyn til brukere og økonomiske rammer?*
- Arbeidet ble forventet å starte i fjerde kvartal 2023, og rapport forventes til behandling i kontrollutvalget i tredje kvartal i 2024. Arbeidet med denne forvaltningsrevisjonen fortsetter dermed i 2024.

Plan for eierskapskontroll 2020-2023:

Risør og Tvedestrandregionens Avfallsselskap AS

- Rapport ble levert til kontrollutvalget i sak 1/23 i møte 16.02.2023 og oversendt til kommunestyret med følgende innstilling til vedtak:

Kommunestyret tar rapporten Eierskapskontroll RTA AS – Risør kommune til orientering. For å følge opp egne eierskapsprinsipper, ber kommunestyret om at årsmelding og regnskap fra RTA AS for fremtiden rapporteres til

formannskapet. Kommunestyret ber videre om at det utarbeides en selskapsspesifikk eierstrategi eller vurdering av hvert enkelt eierskap gjennom eierskapsmeldingen.

Kommunestyret ber ordfører om å rapportere til kontrollutvalget innen 21.8.2023 om hvordan kommunestyrets vedtak er fulgt opp.

- Rapporten ble behandlet av kommunestyret i møte 30.03.2023 sak 23/25, som vedtok kontrollutvalgets innstilling.
- Kontrollutvalget fulgte opp vedtaket i sitt møte 07.09.2023. Ordfører Per Christian Lunden rapporterte ut fra kommunestyrets vedtak. Med dette ble arbeidet med eierskapskontrollen med RTA AS avsluttet.

Videre om prosessen med ny plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll

Kontrollutvalget startet våren 2023 det langsiktige arbeidet for å få på plass nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll for den nye valgperioden. Prosessen for arbeidet og bestilling av risiko- og vesentlighetsanalyse (ROV) fra Sørlandet kommunerevisjon IKS, som grunnlag for plan for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll 2024-2027, ble vedtatt i møtet 08.06.2023 sak 22/23. Det avtroppende kontrollutvalget ga sine innspill til ROV-arbeidet i samme møte sak 23/23. Det vil bli anledning for det nye kontrollutvalget å gi sine innspill i 2024, før de får ROV-en og nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll til behandling.

3.3 Påseansvar økonomiforvaltning

Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med at den økonomiske forvaltningen foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak (kommuneloven § 23-2, 1. ledd bokstav b.). Ut fra denne bestemmelsen i kommuneloven, legger regnskapsrevisor årlig frem rapport på utført forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen, gjennomført etter egen mal/standard for dette. Den skal være basert på en risiko- og vesentlighetsvurdering, og tema velges av revisor.

Malen for forenklet etterlevelseskontroll med økonomiforvaltningen kan imidlertid også benyttes som verktøy for kontrollutvalget utover den lovpålagte årlige rapporteringen.

Kontrollutvalget har gjennom 2023 arbeidet med følgende forenklede etterlevelseskontroller:

Selvkost vann og avløp

- Kontrollutvalget behandlet i sitt møte 14.06.2022 sak 22/22 rapport fra et revisjonsprosjekt gjennomført i tråd med mal for forenklet etterlevelseskontroll, innen temaet selvkost for vann og avløp. Problemstillingene i prosjektet:
 1. *Er innkreving av anleggsbidrag/refusjon av infrastruktur i tråd med forutsetningene om å kunne kreve refusjon etter plan- og bygningslovens bestemmelser?*
 2. *Bygger kommunens grunnlag for selvkostberegning på tilstrekkelig dokumentasjon knyttet til investeringsutgifter og mottatt refusjon fra private?*
- Revisor konkluderte med følgende:

Basert på innhentet dokumentasjon og de vurderinger som er gjort, er vi ikke blitt oppmerksom på noe som gir oss grunn til å tro at Risør kommune ikke i det alt vesentlige overholder reglene knyttet til selvkost ved innkreving av refusjon ved abonnenters tilkopling til vann- og avløpsledninger, eller at slik refusjon ikke blir tilfredsstillende tatt hensyn til i selvkostberegningen på vann- og avløpsområdet.

Vi vil imidlertid presisere at krav på refusjon i forbindelse med opparbeiding av vann- og avløpsledninger som ikke har hjemmel i plan- og bygningsloven, må ev. kreves etter reglene i vass- og avløpsanleggsloven. Dessuten må kommunen etablere rutiner for å sikre etterberegning av faktiske utgifter ved opparbeiding av vann- og avløpsanlegg for å dokumentere at innkreving av refusjon ikke overstiger faktiske utgifter.

- Kontrollutvalget fikk i sitt møte 08.12.2022 en orientering fra kommunedirektøren om plan for endringer av praksis på bakgrunn av kontrollen. Følgende vedtak ble fattet:

Redegjørelsen tas til foreløpig orientering. Kontrollutvalget ber om å få en redegjørelse om gjennomførte tiltak og effekten av disse senest til behandling i septembermøtet 2023.

- Dette ble så fulgt opp med ny orientering om gjennomførte endringer i kontrollutvalgets møte 08.06.2023. Ut fra den gjennomførte forenklede etterlevelseskontrollen vedtok kommunestyret bl.a. nye forskrift om vann- og avløpsgebyrer i Risør kommune i sitt møte 30.03.2023 sak 23/23. Kontrollutvalget fant at kommunedirektøren og kommunestyret har tatt behovet for endringer påpekt av kontrollutvalget til etterretning, og at aktuelle endringer var gjennomført. Kontrollutvalget avsluttet med det saken.

Overtid i sektor helse og omsorg

- I møtet 20.10.2022 sak 42/22 la revisor frem risikovurdering for ordinær forenklet etterlevelseskontroll for regnskapsåret 2022. Rapport om etterlevelseskontroll med bestemmelser knyttet til overtid i sektor helse og omsorg ble behandlet i møtet 07.09.2023 sak 37/23. Tema for kontroll:
 1. *Holder kommunen seg innenfor arbeidsmiljølovens regler om maks overtid innenfor 52 ukers periode?*
 2. *Følger kommunen Hovedtariffavtalens regler knyttet til grunnlag for overtid og korrekte overtidssatser ved utbetaling av utført overtid (sektor helse og omsorg)?*
- Revisjonen konkluderte som følger:

Basert på de utførte handlingene og innhentede bevis, er vi ikke blitt oppmerksomme på noe som gir oss grunn til å tro at Risør kommune har vesentlige feil eller mangler knyttet til etterlevelse av bestemmelser i arbeidsmiljøloven og hovedtariffavtalen knyttet til rutiner vedrørende utbetaling av overtid.
- Kontrollutvalget tok revisjonens uttalelse til orientering, og ba samtidig om en orientering om kommunens overholdelse av arbeidstidsbestemmelsene i arbeidsmiljøloven i helse og omsorgssektoren. Arbeidet med oppfølging av denne forenklede etterlevelseskontrollen vil fortsette inn i 2024.

Selvkost byggesak

- Revisor la frem sin risikovurdering for forenklet etterlevelseskontroll for regnskapsåret 2023 i kontrollutvalgets møte 07.12.2023 sak 48/23. Selvkost i byggesak er valgt som tema. Frist for levering av rapport til kontrollutvalget er 30.06.2024. Kontrollutvalget vil dermed jobbe videre med denne forenklete etterlevelseskontrollen i 2024.

Når det gjelder oppfølging av kommunens økonomiforvaltning utover dette, har kommunedirektøren i løpet av 2023 rapportert til kontrollutvalget vedrørende kommunens økonomiske situasjon i flere møter. Kontrollutvalget skal ikke uttale seg om politikken knyttet til den økonomiske situasjonen, men er opptatt av om kommunedirektøren følger opp politiske vedtak omkring økonomien, og av hvordan regeletterlevelse sikres tross anstrengt økonomi.

3.4 Annet arbeid i utvalget

Kontrollutvalget kan ved behov bestille undersøkelser som ikke er definert som forvaltningsrevisjoner, eierskapskontroller og forenklet etterlevelseskontroll. Ut fra en bestilling fra kommunestyret bestilte kontrollutvalget i sitt møte 08.12.2022 en undersøkelse fra revisjonen om hvordan et vedtak i kommunestyret i desember 2019 om leieavtaler i Kunstparken ble fulgt opp av administrasjonen. Rapport ble behandlet i kontrollutvalgets møte 09.02.2023 sak 2/23. Kontrollutvalget oversendte rapporten til kommunestyret med følgende forslag til vedtak:

Kommunestyret tar revisjonens Undersøkelse av kommunedirektørens oppfølging av vedtak i bystyret i desember 2019, jf. bestilling fra kommunestyret av 24.11.2022, til orientering.

Kommunestyret finner det kritikkverdig at vedtaket ikke ble fulgt opp (alternativt løftet tilbake til kommunestyret for konkretisering) uten ugrunnet opphold.

I forbindelse med at det skal utarbeides forslag til nye leieavtaler basert på faktiske kostnader jf. kommunestyrets vedtak i sak 22/98, ber kommunestyret om at

kommunedirektøren gjør en helhetlig gjennomgang av avtalene med leietakerne i Kunstparken, dvs. av alle aktuelle punkter i avtalene.

Kommunestyret gjorde vedtak i tråd med kontrollutvalgets innstilling i deres møte 30.03.2023 sak 23/26. Kontrollutvalget avsluttet med det saken.

Kommunedirektøren har ved flere anledninger blitt invitert til kontrollutvalget for å orientere om ulike tema og virksomhetsområder i kommunen. Kontrollutvalget ønsker å være synlig og ha god kontakt med kommunens ledelse. Orienteringer fra administrasjonen er også et viktig verktøy som kontrollutvalget kan benytte seg av i sitt kontrollarbeid. Dette verktøyet brukes også til å følge opp aktuelle statlige tilsyn som er gjennomført i kommunen.

Kommunedirektøren og representanter for kommunedirektøren har dermed deltatt på flere av utvalgets møter, noe kontrollutvalget oppfatter som en styrke i sitt arbeid. Ordfører har møterett i kontrollutvalget, og har stilt på flere av møtene i 2023. I forbindelse med at kommunen fikk ny kommunedirektør (Carl Jakob Hansen) våren 2023, var han med på sak om dialog om samspillet mellom ham og kontrollutvalget i møtet 04.05.2023. Tilsvarende dialog ble gjennomført med kommunedirektøren og ny ordfører (Kai Magne Strat) i det første ordinære møtet i ny valgperiode 07.12.2023.

Kurs og konferanser, kompetanse

Det stilles stadig større krav og forventninger til kontrollutvalgets kompetanse, både fra det politiske miljø og kommunens innbyggere. Kunnskap om kontrollutvalgets rolle, oppgaver og lovverk er nødvendig for å utføre de oppgaver som fremgår av lov og forskrift.

Kontrollutvalget er medlem av *Forum for kontroll og tilsyn*, som er en organisasjon for kommunale kontrollutvalg og kontrollutvalgssekretariater. Gjennom organisasjonen får kontrollutvalget oppdateringer innen, og anledning til å påvirke, fagområdet til kontrollutvalget. Leder og nestleder abonnerer i tillegg på fagtidsskriftet *Kontroll og revisjon* fra organisasjonen *NKRF – kontroll og revisjon i kommunene*. Begge organisasjonene gjennomfører konferanser som er aktuelle for faglig påfyll for kontrollutvalget. I tillegg gjennomfører kontrollutvalgssekretariatet (VETAKS) opplæringstiltak for kontrollutvalgene.

Kontrollutvalget var representert på følgende opplæringstiltak i 2023:

- VETAKS, Opplæring av nye kontrollutvalg, høsten 2023: 4 medlemmer deltok.

4. Avslutning

Årsmeldingen legges frem for kommunestyret til orientering. Ved å se møte- og arbeidsplan og årsmelding i sammenheng, kan kommunestyret se om de vedtatte oppgaver og målsettinger for kontrollutvalget er eller blir fulgt opp.

Kontrollutvalget har arbeidet planmessig med løpende forvaltningsrevisjoner og oppfølging av disse i 2023. I tillegg er arbeidet med risiko- og vesentlighetsvurdering som grunnlag for nye planer for forvaltningsrevisjon og eierskapskontroll i ny valgperiode satt i gang.

I 2023 har det vært valg av nytt kontrollutvalg. Det nye utvalget hadde sitt første ordinære møte i desember 2023. Kontrollutvalget ble kalt inn til obligatorisk opplæring for nye kontrollutvalg i regi av sekretariatet i november 2023. Det vil også skje løpende opplæring av det nye utvalget i forbindelse med behandling av ulike saker fremover.

Risør, 02.05.2024

Randi Gunstensen
Kontrollutvalgsleder

Benedikte Muruvik Vonen
Seniorrådgiver VETAKS

5. Vedlegg

5.1 Oversikt over saker behandlet i utvalget

Møte 09.02.2023

- 1/23 – Rapport fra eierskapskontroll RTA AS - Risør
- 2/23 – Leieavtaler i Kunstparken – oppfølging av vedtak 2019
- 3/23 – Bestilling av plan for neste forvaltningsrevisjon
- 4/23 – Vurdering av henvendelse ved. Husleie Sandnes Ressurssenter
- 5/23 – Revisors egenvurdering av uavhengighet 2023
- 6/23 – Orienteringer fra revisor 09.02.2023
- 7/23 – Referatsaker 09.02.2023
- 8/23 – Eventuelt 09.02.2023

Møte 04.05.2023

- 9/23 – Årsregnskap og årsberetning 2022 – Risør kommune
- 10/23 – Oppfølging av forvaltningsrevisjon Anskaffelser i investeringsprosjekter
- 11/23 – Kontrollutvalgets samspill med kommunedirektøren – Risør
- 12/23 – Universell utforming av IKT-løsninger
- 13/23 – Årsmelding 2022 Risør kontrollutvalg
- 14/23 – Bestilling av forvaltningsrevisjonen Habilitering – Risør
- 15/23 – Samordnet kalender for tilsyn og egenkontroll 2023 – Risør kommune
- 16/23 – Orienteringer fra revisor 04.05.2023
- 17/23 – Referatsaker 04.05.2023

18/23 – Eventuelt 04.05.2023

Møte 08.06.2023

19/23 – Økonomisk situasjon pr. 1. tertial 2023

20/23 – Rapport fra statlig tilsyn – Får barn i barne- og avlastningsboliger
habilitering/opplæring i samsvar med sin behov

21/23 – Oppfølging av forenklet etterlevelseskontroll om selvkost vann og avløp

22/23 – Bestilling av risiko- og vesentlighetsvurdering

23/23 – Innspill til risiko- og vesentlighetsvurdering for forvaltningsrevisjon og
eierskapskontroll 2024-2028

24/23 – Åpne saker pr. 30.05.2023

25/23 – Orienteringer fra revisor 08.06.2023

26/23 – Referatsaker 08.06.2023

27/23 – Eventuelt 08.06.2023

Møte 07.09.2023

28/23 – Brudd på anskaffelsesreglementet Risør kommune

29/23 – Oppdatering om Østre Agder helsehus IKS

30/23 – Habilitet og antikorrupsjonsarbeid i Risør kommune

31/23 – Oppfølging av forvaltningsrevisjonen Anskaffelser i investeringsprosjekter

32/23 – Oppfølging – sykefravær Risør kommune

33/23 – Oppfølging av eierskapskontroll RTA AS – Risør kommune

34/23 – Økonomisk situasjon pr. 07.09.2023

35/23 – Høring – Forskrift om folkevalgtes rett til godtgjøring og velferdsgoder, Risør kommune

36/23 - Orienteringer fra revisor 07.09.2023

37/23 – Forenklet etterlevelsesk kontroll 2023 - overtid

38/23 – Budsjett for kontrollarbeid 2024 – Risør kommune

39/23 – Drøftingssak «Evaluerings av arbeidet i kontrollutvalget»

40/23 – Referatsaker 07.09.2023

41/23 – Eventuelt 07.09.2023

Møte 07.12.2023

42/23 – Nytt kontrollutvalg – møter og arbeidsform

43/23 – Samspill mellom kontrollutvalget og ordfører og kommunestyret

44/23 – Samspill mellom kontrollutvalget og kommunedirektøren

45/23 – Økonomisk situasjon 2023

46/23 – Orientering om budsjett 2024 for Risør kommune

47/23 – Engasjementsbrev Sørlandet kommunerevisjon IKS 2023

48/23 – Risikovurdering forenklet etterlevelsesk kontroll 2024

49/23 – Møte- og arbeidsplan 2024 Risør kontrollutvalg

50/23 - Orienteringer fra revisor 07.12.2023

51/23 – Referatsaker 07.12.2023

52/23 – Eventuelt 07.12.2023

5.2 Kilder til informasjon

Lover og forskrifter

Kommuneloven (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2018-06-22-83?q=kommune>)

Offentleglova (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2006-05-19-16?q=offentlig>)

forvaltningsloven (<https://lovdata.no/dokument/NL/lov/1967-02-10?q=forvaltning>)

Forskrift om kontrollutvalg og revisjon (<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2019-06-17-904?q=kontrollutvalg>)

Veiledere

Kontrollutvalgsboka

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kontrollutvalgsboka/id2893214/>)

Veileder til kontrollutvalgs- og revisjonsforskriften

(<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/veileder-til-kontrollutvalgs-og-revisjonsforskriften/id2838745/>)

Samarbeidspartnere og bransjeorganisasjoner

Forum for kontroll og tilsyn (www.fkt.no)

NKRF – kontroll og revisjon i kommunene (www.nkrf.no)

Forvaltningsrevisjonsregisteret (www.forvaltningsrevisjon.no)

Nasjonal tilsynskalender (<https://tilsynskalender.statsforvalteren.no>)

Sekretariatets hjemmeside

Sekretariatets hjemmeside (www.vetaks.no)

Kontrollutvalgenes sakspapirer (<https://opengov.360online.com/Meetings/VETAKS>)